

PŘÍLOHY

Příloha 1: Dotazník

Odkaz na dotazník:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSej6qIuzLEgCe7yYfZohukfEl5viGdQD7Omb67TKdOuYBk5w/viewform?usp=sf_link

1. Jakého jste pohlaví? (1 odpověď)

- a) muž
- b) žena
- c) nepřeji si uvést

2. Kolik je Vám let? (1 odpověď)

- a) pod 15 let
- b) 16–18 let
- c) 19–25 let
- d) 26–30 let
- e) 31–35 let
- f) 36–40 let
- g) 41–45 let
- h) 46–50 let
- i) 51+

3. Jakým způsobem jste přišel/přišla na svět? (1 odpověď)

- a) přirozený porod
- b) císařský řez
- c) nevím

4. Pokud jste byl/a jako dítě kojen/a, jak dlouho? (1 odpověď)

- a) do ukončeného 1. měsíce věku
- b) do ukončeného 3. měsíce věku
- c) do ukončeného 6. měsíce věku
- d) do ukončeného 12. měsíce věku
- e) déle než 1 rok
- f) nevím
- g) nebyl/a jsem vůbec kojen/a

5. V jakém věku se u Vás poprvé objevil atopický ekzém? (1 odpověď)

- a) do 1. roku života
- b) ve 2.–3. roce života
- c) ve 4.–6. roce života
- d) v 7.–10. roce života
- e) v 11.–15. roce života
- f) v 16.–19. roce života
- g) po 20. roce života
- h) nevím

6. Přetrvává u Vás ekzém stále, popřípadě v jakém stavu? (1 odpověď)

- a) ano, ekzém stále přetrvává, subjektivně pocítuji zlepšení stavu
- b) ano, ekzém stále přetrvává, subjektivně pocítuji zhoršení stavu
- c) ano, ekzém stále přetrvává, subjektivně nepocítuji zlepšení ani zhoršení stavu
- d) ne, ekzém nyní nepřetrvává

7. Vyskytuje/vyskytoval se ekzém v rámci Vaší rodiny ještě u někoho jiného kromě Vás? (více možných odpovědí)

- a) ano, u sourozence/ů
- b) ano, u rodiče/ů
- c) ano, u prarodiče/ů
- d) ano, u tety a/nebo strýce
- e) ano, u bratrance a/nebo sestřenice
- f) ne, u nikoho z rodiny se ekzém nevyskytuje/nevyskytoval

8. Pokud jste konzultoval/a svůj ekzém s lékařem, se kterým? (více možných odpovědí)

- a) s pediatrem/praktickým lékařem
- b) s dermatologem
- c) s alergologem
- d) s gastroenterologem
- e) s psychologem
- f) lékaře jsem nevyhledala
- g) s jiným lékařem _____ (název oboru)

9. Pokud Vám byla zjištěna příčina Vašeho ekzému, o jakou se jednalo?

(více možných odpovědí)

- a) potravinová alergie
- b) kontaktní alergie (kovy, parfémy, ...)
- c) sluneční alergie
- d) inhalační alergie (prach, pyl, roztoči)
- e) léková alergie
- f) alergie na latex
- g) celiakie
- h) laktózová intolerance
- i) histaminová intolerance
- j) příčina mého ekzému nebyla zjištěna
- k) jiné _____ (název)

10. Jak byl Váš ekzém dosud léčen? (více možných odpovědí)

- a) léky (lokální/systémové kortikosteroidy, imunosupresiva, antihistaminika, ...)
- b) dermokosmetika
- c) dietní opatření (vysazení určitých potravin, užívání doplňků stravy, ...)
- d) režimová opatření (otuzování, pohyb, zkrácení doby a frekvence sprchování, ...)
- e) fototerapie
- f) psychoterapie
- g) neléčím ho
- h) jiné

11. Pokud byl Váš ekzém léčen pomocí léků, jaké to byly? (více možných odpovědí)

- a) lokální kortikosteroidy (masti, krémy)
- b) systémové kortikosteroidy (tablety, injekce)
- c) imunosupresiva (pimekrolimus, takrolimus, cyklosporin A, ...)
- d) antihistaminika
- e) biologická léčba
- f) ekzém jsem léky neléčil/a
- g) jiné _____ (název)

12. Pokud byl Váš ekzém léčen pomocí léků, u kterých z následujících jste zaznamenal/a největší efekt? (1 odpověď)

- a) lokální kortikosteroidy (masti, krémy)
- b) systémové kortikosteroidy (tablety, injekce)
- c) imunosupresiva (pimekrolimus, takrolimus, cyklosporin A, ...)
- d) antihistaminika
- e) biologická léčba
- f) u žádných jsem nezaznamenal/a významný efekt
- g) ekzém jsem léky neléčil/a
- h) jiné ____ (název)

Odpovědi na otázky č. 13 až 17 vyplňte prosím pouze v případě, že jste byl/a léčen/a kortikosteroidy. V případě, že nikoliv, přejděte prosím k otázce č. 18.

13. Jak často a jak dlouho jste kortikosteroidy užíval/a? (1 odpověď)

- a) krátkodobě
- b) dlouhodobě a pravidelně
- c) dlouhodobě, pouze při zhoršení projevů

14. Byl/a jste od lékaře poučen/a o užívání kortikosteroidů? (1 odpověď)

- a) ano, dostatečně
- b) ano, ale nedostatečně
- c) ne

15. Pocítil/a jste na sobě některé z nežádoucích účinků kortikosteroidů?

(1 odpověď)

- a) ano
- b) ne

16. Pokud jste pocítil/a některé z nežádoucích účinků kortikosteroidů, kdy se poprvé objevily? (1 odpověď)

- a) během užívání/léčby
- b) krátce po vysazení
- c) do jednoho týdne po vysazení
- d) s odstupem dvou a více týdnů po vysazení
- e) nežádoucí účinky jsem nepocítil/a

17. Pokud jste pocítil/a některé z nežádoucích účinků kortikosteroidů, o jaké se jednalo? (více možných odpovědí)

- a) ztenčení či atrofie kůže
- b) kožní infekce
- c) akné
- d) místní změny v ochlupení
- e) vypadávání vlasů
- f) zkracování intervalů mezi vzplanutími ekzému
- g) větší chuť k jídlu
- h) častější pocíťování hladu
- i) přibírání
- j) příbytek tuku na bříše
- k) příbytek tuku v obličejí – tzv. měsícovitý obličej
- l) příbytek tuku na zádech za krkem – tzv. býčí šíje
- m) strie
- n) bolest kostí, osteoporóza (řídnutí kostí)
- o) špatné hojení ran
- p) diabetes mellitus (cukrovka)
- q) hypertenze (vysoký krevní tlak)
- r) otoky (oční víčka, nohy, ...)
- s) žízeň
- t) zadržování tekutin
- u) nespavost
- v) poruchy menstruačního cyklu
- w) bolest zad
- x) nežádoucí účinky jsem nepocítil/a
- y) jiné ____ (název)

18. Byl/a jste edukován/a o stravování při atopickém ekzému? (1 odpověď)

- a) ano, dostatečně
- b) ano, ale nedostatečně
- c) ne

19. Eliminoval/a jste některé potraviny ze svého jídelníčku, popřípadě z jakého důvodu? (1 odpověď)

- a) ano, protože mi na ně byla zjištěna alergie/intolerance
- b) ano, protože jsem po jejich konzumaci pocíťoval/a zhoršení stavu ekzému, ale
- c) nebyla mi na ně zjištěna alergie/intolerance
- d) žádné potraviny jsem neeliminoval/a

20. Pokud jste některé potraviny eliminoval/a z důvodu zjištěné alergie, které to byly? (více možných odpovědí)

- a) lepek
- b) vejce
- c) mléko
- d) sója
- e) arašídý
- f) ořechy
- g) ryby
- h) měkkýši
- i) na žádné potraviny mi nebyla zjištěna alergie
- j) na potravinové alergie jsem nebyl/a testován/a
- k) jiné _____ (název)

21. Pokud jste některé potraviny eliminoval/a pro pocit zhoršení projevů ekzému po jejich konzumaci, ale alergie Vám na ně nebyla zjištěna, které to byly? (více možných odpovědí)

- a) lepek
- b) vejce
- c) mléko
- d) sója
- e) arašídý
- f) ořechy
- g) ryby
- h) měkkýši
- i) citrusy
- j) ovoce (jahody, kiwi, ananas, ...)
- k) zelenina (rajčata, ...)

- l) kořeněná jídla
- m) alkohol
- n) kakao a čokoláda
- o) sůl
- p) cukr
- q) kvasnice
- r) žádné z potravin jsem neeliminoval/a pro pocit zhoršení projevů ekzému
- s) jiné _____ (název)

22. Pokud jste některé potraviny eliminoval/a, jaký byl jejich celkový počet?

(1 odpověď)

- a) 1–2
- b) 3–4
- c) 5–6
- d) 7–10
- e) 11+
- f) žádné potraviny jsem neeliminoval/a

23. Pokud jste během léčby ekzému užíval/a některé doplňky stravy, které to byly?

(více možných odpovědí)

- a) vitamin D
- b) omega 3 mastné kyseliny
- c) hořčík
- d) zinek
- e) probiotika
- f) žádné doplňky stravy jsem neužíval/a
- g) jiné _____ (název)

24. Pokud jste během léčby ekzému užíval/a některé doplňky stravy, jak dlouho či jak často? (1 odpověď)

- a) pouze když jsem si vzpomněl/a
- b) pouze při zhoršení projevů ekzému
- c) vždy před očekávaným zhoršením projevů (sezónně)
- d) dlouhodobě a pravidelně
- e) žádné doplňky stravy jsem neužíval/a

25. Pokud jste během léčby ekzému užíval/a některé doplňky stravy, u kterých z následujících jste zaznamenal/a největší efekt? (1 odpověď)

- a) vitamin D
- b) omega 3 mastné kyseliny
- c) hořčík
- d) zinek
- e) probiotika
- f) u žádných jsem nezaznamenal/a významný efekt
- g) žádné doplňky stravy jsem neužíval/a
- h) jiné _____ (název)

26. Pokud jste během léčby ekzému zařadil/a nějaká režimová opatření, jaká to byla? (více možných odpovědí)

- a) pohyb (chůze, cvičení, ...)
- b) otužování
- c) přírodní dermokosmetika
- d) přírodní prací prostředky
- e) přírodní mycí prostředky (prostředky na nádobí, úklid, ...)
- f) bavlněné oblečení
- g) zkrácení frekvence a doby sprchování
- h) žádná režimová opatření jsem nezařadil/a
- i) jiné _____ (název)

27. Pokud jste během léčby ekzému zařadil/a nějaká režimová opatření, u kterých z následujících jste zaznamenal/a největší efekt? (1 odpověď)

- a) pohyb (chůze, cvičení, ...)
- b) otužování
- c) přírodní dermokosmetika
- d) přírodní prací prostředky
- e) přírodní mycí prostředky
- f) bavlněné oblečení
- g) zkrácení frekvence a doby sprchová
- h) u žádných jsem nezaznamenal/a významný efekt
- i) žádná režimová opatření jsem nezařadil/a
- j) jiné _____ (název)

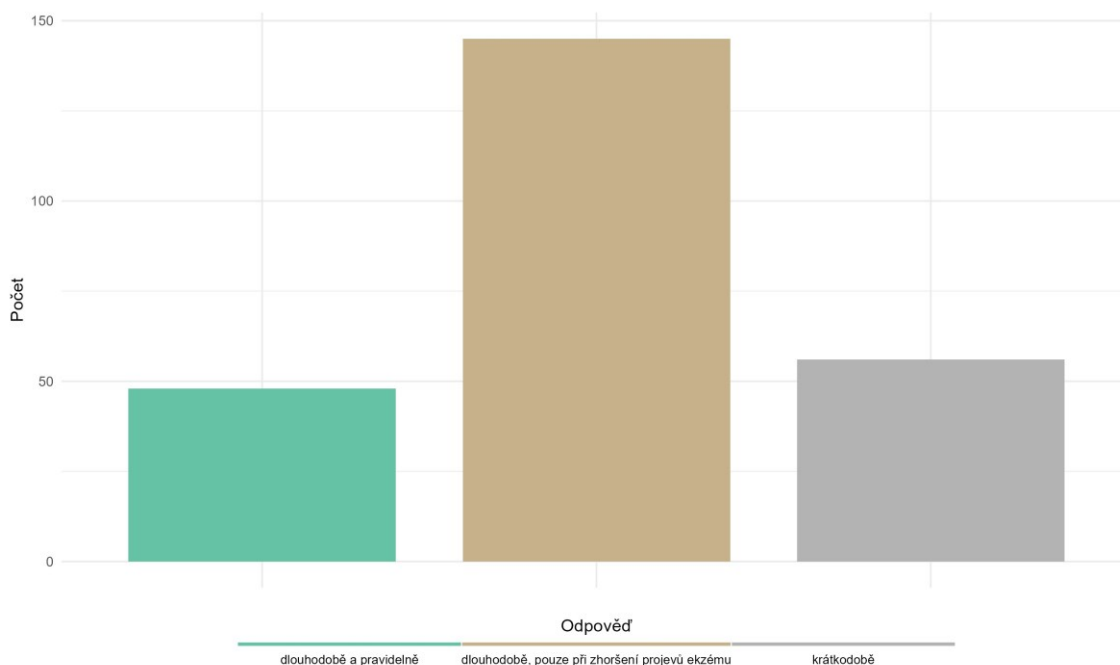

Příloha 2: Otázky č. 13-17

Pět otázek z dotazníku bylo určeno pacientům léčícím atopický ekzém kortikosteroidy. Celkem tuto farmakoterapii využilo 249 pacientů (95,04 %) z celkových 262 zúčastněných. Pro otázky č. 13–17 uvažujeme tedy celkový počet respondentů 249.

Otázka č. 13: Jak často a jak dlouho jste kortikosteroidy užíval/a?

Více než polovina souboru (145; 58,23 % pacientů) uvedla, že kortikosteroidy užívala dlouhodobě, ale pouze při zhoršení projevů atopického ekzému. Krátkodobou léčbu označilo 56 (22,49 %) pacientů. Dlouhodobě v pravidelných intervalech byly kortikosteroidy užívány u 48 (19,28 %) respondentů.

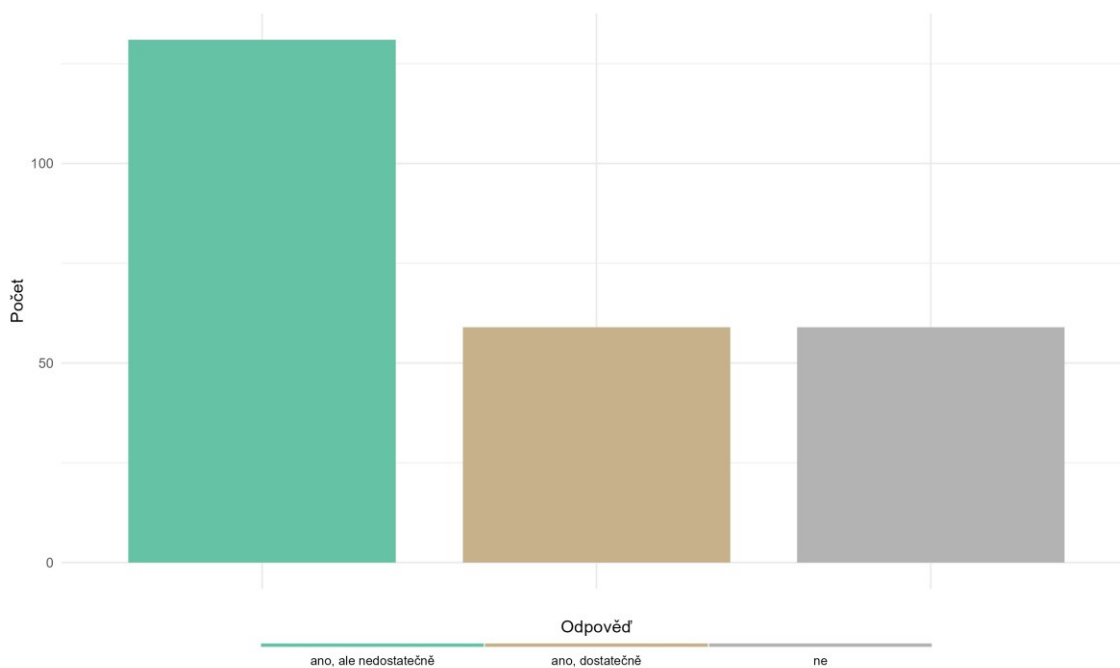
Graf 12: Pravidelnost a doba užívání kortikosteroidů pacienty

Odpověď	Počet respondentů	Podíl
dlouhodobě a pravidelně	48	19,28 %
dlouhodobě, pouze při zhoršení projevů ekzému	145	58,23 %
krátkodobě	56	22,49 %

Tabulka 12: Pravidelnost a doba užívání kortikosteroidů pacienty

Otázka č. 14: Byl/a jste od lékaře poučen/a o užívání kortikosteroidů?

Při užívání kortikosteroidů je důležité dodržovat pokyny stanovené lékařem. Z mého šetření vyplývá, že bylo poučeno 190 (72,52 %) účastníků, 59 (23,69 %) respondentů bylo s edukací spokojeno a 131 (52,61 %) participantů shledalo poučení nedostatečným. Pokyny od lékaře neobdrželo 59 (23,69 %) pacientů.

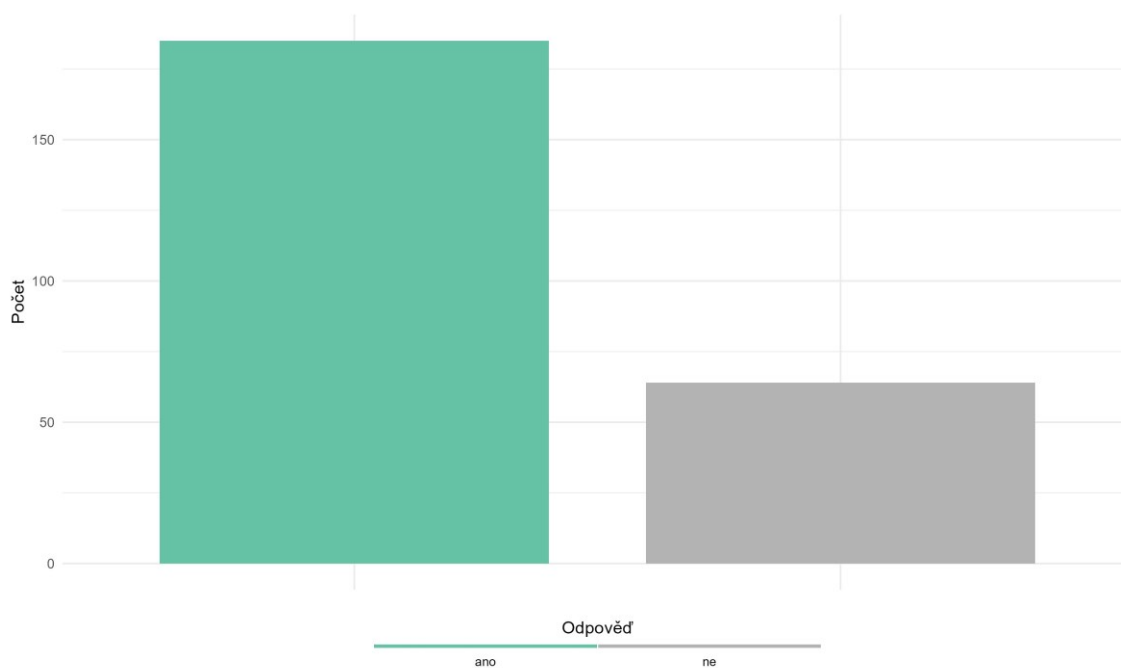
Graf 13: Edukace pacientů o užívání kortikosteroidů

Odpověď	Počet respondentů	Podíl
ano, ale nedostatečně	131	52,61 %
ano, dostatečně	59	23,69 %
ne	59	23,69 %

Tabulka 13: Edukace pacientů o užívání kortikosteroidů

Otázka č. 15: Pocítil/a jste na sobě některé z nežádoucích účinků kortikosteroidů?

S užíváním kortikosteroidů se při nedodržování daných instrukcí nese spousta nežádoucích účinků. Z odpovědí respondentů vyplývá, že 185 (74,30 %) pacientů nežádoucí účinky těchto farmak pocítilo, naopak 64 (25,70 %) respondentů nežádoucí účinky nenežadovalo.

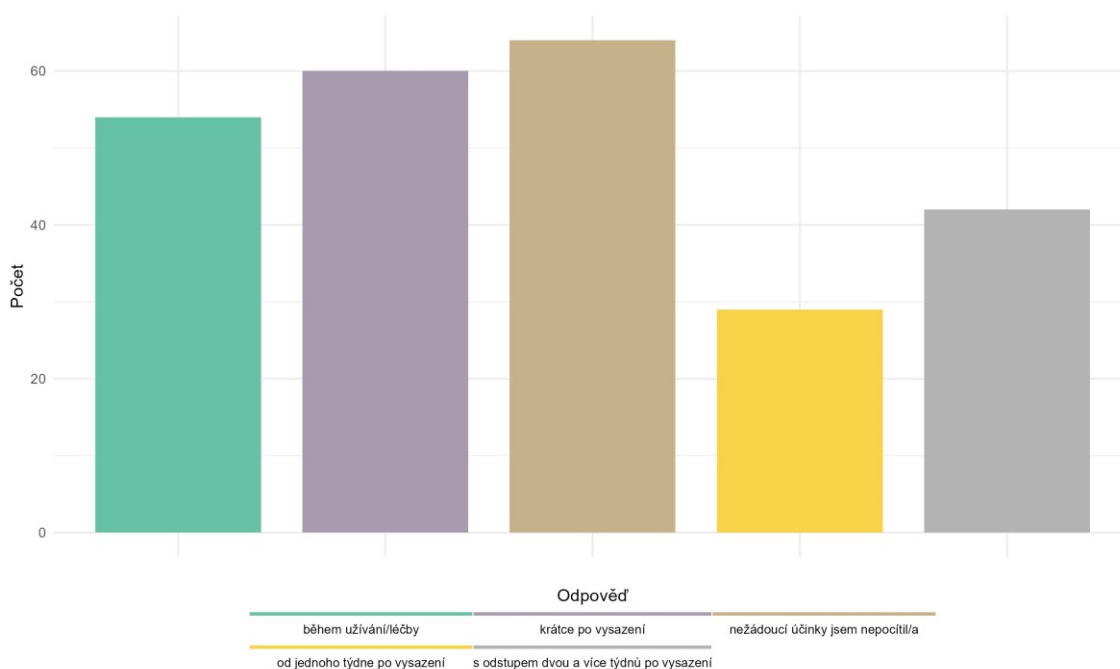
Graf 14: Výskyt nežádoucích účinků kortikosteroidů u pacientů

Odpověď	Počet respondentů	Podíl
ano	185	74,30 %
ne	64	25,70 %

Tabulka 14: Výskyt nežádoucích účinků kortikosteroidů u pacientů

Otázka č. 16: Pokud jste pocítil/a některé z nežádoucích účinků kortikosteroidů, kdy se poprvé objevily?

Otázka č. 16 navazuje na předchozí dotaz a pokouší se identifikovat období, ve kterém se pacientům začaly vyskytovat nežádoucí účinky související s užíváním kortikosteroidů. Téměř čtvrtina souboru (60; 24,10 % pacientů) uvedla, že první NÚ se dostavily krátce po vysazení. Během léčby se NÚ objevily u 54 (21,69 %) respondentů. Zhruba po týdnu od přerušení užívání kortikosteroidních léčiv popisovalo NÚ 29 (11,65 %) zúčastněných a po dvou a více týdnech 42 (16,87 %) pacientů.

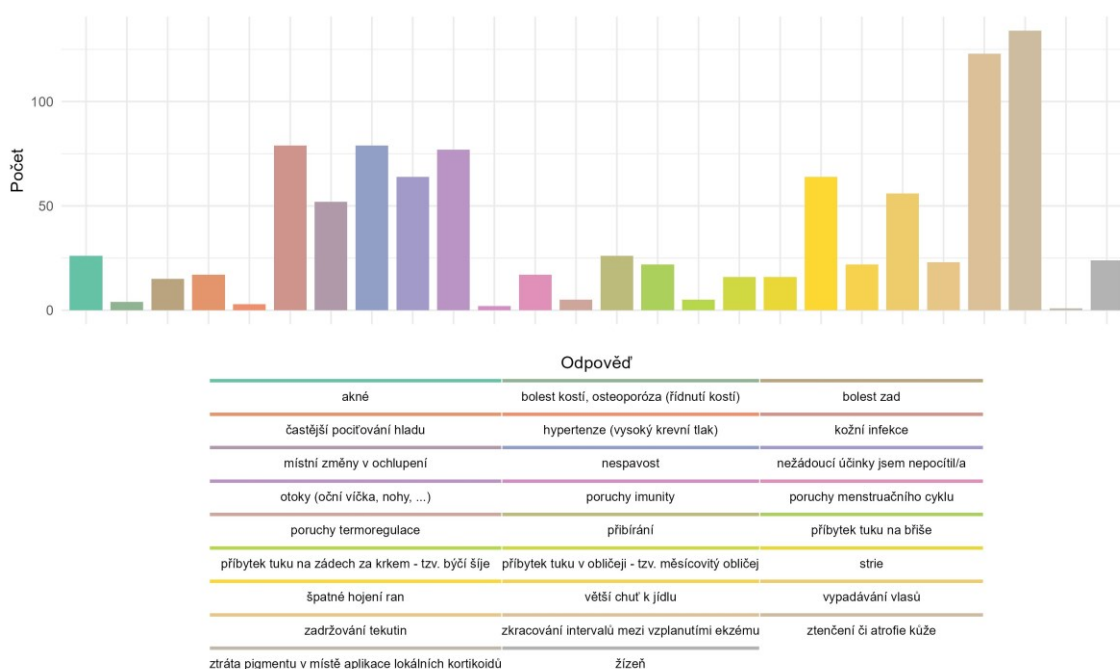
Graf 15: Období prvního výskytu nežádoucích účinků kortikosteroidů u pacientů

Odpověď	Počet respondentů	Podíl
během užívání/léčby	54	21,69 %
krátce po vysazení	60	24,10 %
nežádoucí účinky jsem nepocítil/a	64	25,70 %
od jednoho týdne po vysazení	29	11,65 %
s odstupem dvou a více týdnů po vysazení	42	16,87 %

Tabulka 15: Období prvního výskytu nežádoucích účinků kortikosteroidů u pacientů

Otázka č. 17: Pokud jste pocítil/a některé z nežádoucích účinků kortikosteroidů, o jaké se jednalo? (více možných odpovědí)

Otázka č. 17 se zabývá konkrétními nežádoucími účinky kortikosteroidů. Nejčastěji zmiňované bylo ztenčení či atrofie kůže, na které si stěžovalo 134 (53,82 %) pacientů. Téměř polovina souboru (123; 49,40 % zúčastněných) pozorovala zkracování intervalů mezi exacerbacemi atopického ekzému. U 79 (31,73 %) respondentů se vyskytovala nespavost a stejný počet pacientů trpěl infekcí kůže. Dále 77 (30,92 %) nemocných se potýkalo s otoky (například na očních víčkách či nohou) a 64 (25,70 %) participantů zaznamenalo špatné hojení ran. Výčet všech nežádoucích účinků, které pacienti označili, je k nahlédnutí v grafu a tabulce č. 16.

Graf 16: Nežádoucí účinky kortikosteroidů, které se u pacientů vyskytly

Odpověď	Počet respondentů	Podíl
akné	26	10,44 %
bolest kostí, osteoporóza (řidnutí kostí)	4	1,61 %
bolest zad	15	6,02 %
častější pocitování hladu	17	6,83 %
hypertenze (vysoký krevní tlak)	3	1,20 %

Odpověď	Počet respondentů	Podíl
kožní infekce	79	31,73 %
místní změny v ochlupení	52	20,88 %
nespavost	79	31,73 %
nežádoucí účinky jsem nepocítil/a	64	25,70 %
otoky (oční víčka, nohy, ...)	77	30,92 %
poruchy imunity	2	0,80 %
poruchy menstruačního cyklu	17	6,83 %
poruchy termoregulace	5	2,01 %
přibírání	26	10,44 %
příbytek tuku na břicho	22	8,84 %
příbytek tuku na zádech za krkem - tzv. býčí šíje	5	2,01 %
příbytek tuku v obličeji - tzv. měsícovitý obličej	16	6,43 %
strie	16	6,43 %
špatné hojení ran	64	25,70 %
větší chuť k jídlu	22	8,84 %
vypadávání vlasů	56	22,49 %
zadržování tekutin	23	9,24 %
zkracování intervalů mezi vzplanutími ekzému	123	49,40 %
ztenčení či atrofie kůže	134	53,82 %
ztráta pigmentu v místě aplikace lokálních kortikoidů	1	0,40 %
žízeň	24	9,64 %

Tabulka 16: Nežádoucí účinky kortikosteroidů, které se u pacientů vyskytly